T074 BL IV 428(04) Ngũ Bách Kết Tập-Nêu Dẫn Các Việc Phòng Xá Tạp Sự Ngũ Bách Kết Tập...Luật Tứ Phần

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

PHAÀN 4: NEÂU DAÃN CAÙC SÖÏ VIEÄC: PHOØNG XAÙ, TAÏP SÖÏ, NGUÕ BAÙCH KEÁT TAÄP, THAÁT BAÙCH KEÁT TAÄP, ÑIEÀU ÑAÏT, TYØ NI TAÊNG NHAÁT

Chöông IV: THAÁT BAÙCH KEÁT TAÄP

Sau khi Ñöùc Theá Toân Baùt-Nieát-baøn moät traêm naêm, taïi Tyø-xaù-ly, caùc Tyø-kheo ngöôøi Baït-xaø244 thi haønh möôøi vieäc, noùi laø phaùp thanh tònh, ñöôïc Ñöùc Phaät cho pheùp: ñöôïc pheùp hai ngoùn tay laáy thöùc aên, ñöôïc pheùp giöõa xoùm laøng, ñöôïc pheùp trong chuøa, ñöôïc pheùp veà sau höùa khaû, ñöôïc pheùp thöôøng phaùp, ñöôïc hoøa, ñöôïc pheùp muoái nguû chung, ñöôïc pheùp uoáng röôïu xaø-laâu-la, ñöôïc pheùp chöùa ngoïa cuï khoâng caét roïc, ñöôïc nhaän vaøng baïc.245 Ngaøy boá-taùt, ñaøn-vieät cuùng vaøng baïc, hoï chia cho nhau. Baáy giôø, coù Da-xaù Giaø-na Töû246 nghe Tyø-kheo Tyø-xaù-ly laøm vieäc nhö vaäy, lieàn ñeán choã Tyø-kheo ngöôøi Baït-xaø, thì thaáy hoï khuyeân ñaøn- vieät khi boá-taùt cuùng döôøng vaøng baïc cho chuùng Taêng. Giöõa Taêng, hoï xöôùng, chia phaàn cho Tyø-kheo Giaø-na Töû. Tyø-kheo lieàn noùi: - Toâi khoâng nhaän. - Tai sao vaäy? - Sa-moân Thích töû khoâng ñöôïc thoï nhaän vaø caát giöõ vaøng baïc. Sa- moân Thích töû xaû boû chaâu baùu, khoâng ñaém nôi söï trang söùc ñeïp. Vaøo moät ngaøy khaùc, hoï phaân chia xong, mang ñeán cho Tyø-kheo (969a1) Giaø-na Töû. Giaø-na Töû noùi: - Toâi khoâng caàn. Tröôùc ñaây toâi ñaõ noùi Sa-moân Thích töû xaû boû chaâu baùu, khoâng ñaém vaøo söï trang söùc ñeïp ñeõ. Hoï lieàn noùi: - Öu-baø-taéc nôi Tyø-xaù-ly giaän. Thaày ñeán giaùo hoùa khieán cho hoï hoan hyû. Roài sai ngöôøi cuøng ñi. Tyø-kheo Da-xaù Giaø-na Töû ñeán Tyø-xaù-ly, choã Öu-baø-taéc, noùi:

244. Baït-xaø Töû, xem cht. treân. 245. So saùnh 10 ñieàu cuûa Pali, Vin.ii. 294. Xem giaûi thích ôû ñoaïn sau. 246. Da-xaù ca-na Töû . Pali: Yasa-Kākattakaputta, ñeä töû cuûa A-nan.

- Thaät söï caùc ngöôøi giaän lôøi noùi cuûa toâi phaûi khoâng? Toâi noùi: Sa- moân Thích töû khoâng ñöôïc nhaän laáy vaøng baïc, xaû boû traân baûo, khoâng ñaém vaøo vieäc trang söùc ñeïp ñeõ. Naøy, Öu-baø-taéc, khi Ñöùc Theá Toân ôû taïi thaønh Vöông-xaù, baáy giôø trong cung, quaàn thaàn cuûa vua, taäp hoïp noùi Sa- moân Thích töû ñöôïc nhaän vaøng baïc, khoâng xaû boû chaâu baùu, say ñaém vaøo vieäc trang söùc cho ñeïp. Baáy giôø, trong nhoùm quaàn thaàn kia coù ñaïi tröôûng giaû Chaâu Keá247 noùi vôùi caùc ñaïi thaàn: “Khoâng ñöôïc noùi Sa-moân Thích töû ñöôïc nhaän laáy vaøng baïc, khoâng xaû boû chaâu baùu, ñaém say vaøo vieäc trang söùc cho ñeïp. Taïi sao vaäy? Vì Sa-moân Thích töû khoâng nhöõng khoâng ñöôïc pheùp nhaän vaøng baïc, maø coøn xaû boû chaâu baùu, khoâng ñaém say vaøo vieäc trang söùc ñeïp.” Baáy giôø, tröôûng giaû Chaâu Keá vì caùc ñaïi thaàn giaûi thích noùi roõ raøng, khieán hoï hieåu vaø hoan hyû. Sau ñoù, moät thôøi gian Tröôûng giaû Chaâu Keá ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaàu maët kính leã saùt chaân, roài ngoài lui qua

moät beân, ñem nhaân duyeân tröôùc kia baïch leân Ñöùc Theá Toân moät caùch ñaày ñuû, roài thöa: “Con giaûi thích roõ raøng, khieán hoï hoan hyû. Baïch Ñöùc Theá Toân, con noùi nhö vaäy coù traùi vôùi Thaùnh chæ, khoâng nhö phaùp ñaõ daïy sao?” Ñöùc Phaät daïy oâng tröôûng giaû: “Nhö lôøi oâng noùi laø ñuùng phaùp, ñuùng söï thaät, khoâng traùi vôùi giaùo phaùp Ñöùc Theá Toân. Taïi sao vaäy? Vì Sa-moân Thích töû khoâng ñöôïc pheùp nhaän laáy vaøng baïc; xaû boû chaâu baùu, khoâng ñaém vaøo vieäc trang söùc cho ñeïp. Ngöôøi naøo nhaän laáy vaøng baïc töùc laø thuï höôûng nguõ duïc. Thoï nguõ duïc thì khoâng phaûi Sa-moân Thích

1>2 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

- Baïch Ñaïi ñöùc Tröôûng laõo, ñöôïc trong chuøa259 hay khoâng?

Ly-baø-ña hoûi:

- Ñöôïc trong chuøa, laø theá naøo?

Giaø-na Töû traû lôøi:

- Baïch Ñaïi ñöùc Tröôûng laõo, nghóa laø ôû trong chuøa ñöôïc bieät chuùng yeát-ma.

Ly-baø-ña noùi:

- Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy.

Giaø-na Töû hoûi:

- Ñöùc Phaät cheá caám ñieàu naøy ôû ñaâu?

- Taïi thaønh Vöông xaù. Cheá caám trong Kieàn ñoä Boá-taùt.

Giaø-na Töû hoûi:

- Kính Ñaïi ñöùc Tröôûng laõo, ñöôïc pheùp höùa khaû sau260 hay khoâng?

Ly-baø-ña hoûi laïi:

- Theá naøo laø ñöôïc pheùp höùa khaû sau?

Giaø-na Töû thöa:

- Baïch Ñaïi ñöùc Tröôûng laõo, taïi noäi giôùi, ñöôïc pheùp bieät chuùng yeátma neáu sau ñoù ñöôïc höùa khaû.

Ly-baø-ña noùi:

- Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy.

Giaø-na Töû hoûi:

- Ñieàu naøy Ñöùc Phaät cheá caám ôû choã naøo?

- Taïi Thaønh Vöông xaù. Caám cheá thuoäc trong Kieàn ñoä Boá-taùt.

Giaø-na Töû laïi hoûi:

- Ñöôïc thöôøng phaùp261 hay khoâng?

Ly-baø-ña laïi hoûi:

- Theá naøo goïi laø ñöôïc thöôøng phaùp?

Giaø-na Töû thöa:

- Baïch Ñaïi ñöùc Tröôûng laõo, vieäc naøy laøm nhö vaäy roài, noùi nhö vaäy, xöa nay laøm nhö vaäy.

Ly-baø-ña noùi:

- Tyø-kheo bieát chaêng? Neân quaùn saùt Tu-ña-la, Tyø-ni, nghieäm xeùt Phaùp Luaät. Neáu khoâng quaùn saùt Tyø ni khoâng nghieäm xeùt Phaùp Luaät, maø 259. Ñaéc töï noäi . Pali: āvāsakappo, truù xöù tònh. 260. Ñaéc haäu thính khaû . Pali: anumatikappo, tuøy hyû tònh; giaûi thích: kappati bhante vaggena sanghena kammam kātum, āgate bhikkhu anumesāmāti, ñöôïc pheùp taùc yeát ma bieät chuùng, neáu caùc Tyø-kheo ñeán sau noùi, - chuùng toâi tuyø hyû. 261. Ñaéc thöôøng phaùp . Pali: ācittakappo, thöôøng haønh tònh, - Ñöôïc pheùp laøm, vì Hoaø thöôïng cuûa toâi, A-xaø-leâ cuûa toâi ñaõ laøm nhö theá. Vin.ii. >01.

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 1>>

traùi nghòch Phaùp thì, neáu ñaõ laøm khoâng neân laøm, chöa laøm cuõng khoâng neân laøm. Neáu quaùn saùt Tu-ña-la, Tyø-ni, kieåm xeùt Phaùp Luaät, cuøng Tuña-la maø cuøng phaùp luaät töông öng, khoâng traùi vôùi phaùp saün coù, thì nhöõng ñieàu ñaõ laøm hay chöa laøm ñeàu neân laøm. Giaø-na töû hoûi: - Baïch Ñaïi ñöùc Tröôûng laõo, ñöôïc hoøa262 hay khoâng? Ly-baø-ña hoûi: - Theá naøo laø ñöôïc hoøa? - Baïch Ñaïi ñöùc Tröôûng laõo, aên ñuû roài, xaû oai nghi, duøng toâ du, maät, sinh toâ, thaïch maät, toâ, hoøa chung laïi, ñöôïc aên khoâng? Ly-baø-ña noùi: - Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Giaø-na Töû laïi hoûi: - Ñieàu naøy ñöôïc Ñöùc Phaät cheá caám ôû ñaâu? - Taïi nöôùc Xaù-veä. Nhaân coù vò khoâng taùc phaùp dö thöïc maø aên, neân Phaät ñaõ cheá caám. Giaø-na töû laïi hoûi: - Baïch Ñaïi ñöùc Tröôûng laõo, muoái nguû chung26> ñöôïc pheùp khoâng? Ly-baø-ña hoûi laïi: - Muoái nguû chung ñöôïc pheùp, laø theá naøo? - Baïch Ñaïi ñöùc Tröôûng laõo, duøng muoái nguû chung neâm trong thöùc aên roài aên. Ly-baø-ña noùi: - Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Giaø-na Töû hoûi: - Ñieàu naøy ñöôïc Ñöùc Phaät cheá ôû ñaâu? - Taïi nöôùc Xaù-veä. Trong Kieàn ñoä Döôïc ñaõ cheá caám. Giaø-na Töû laïi hoûi: - Baïch Tröôûng laõo Ñaïi ñöùc, ñöôïc uoáng ruôïu xaø-laâu-la264 hay khoâng? Ly-baø-ña noùi: - Khoâng ñöôïc uoáng nhö vaäy.

262. Ñaéc hoaø . Pali: amathitakappa, ñöôïc pheùp neáu chöa ngöng keát: ñaõ aên xong (tuùc thöïc), ñöôïc pheùp uoâng söõa (khīra), neáu söõa chöa thaønh söõa ñoâng (laïc). Vin. ii. >01. 26>. Dieâm coäng tuùc , chæ muoái ñeå daønh caùch ñeâm. Pali: singilonakappo, giaùc dieâm tònh, ñöôïc pheùp mang muoái theo trong caùi söøng, khi aên, laáy ra duøng. 264. Xa-laâu-la töûu . Pali: kappati jalogim pātum, ñöôïc pheùp uoáng röôïu pha. Röôïu jalogi (xa-laâu-la), chæ röôïu loaõng, hay nöôùc traùi caây ñeå laâu maø chöa leân men thaønh röôïu. Nguõ phaàn >0 (T22n1421 tr.192b01): röôïu caát maø chöa chín.

1>4 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

Giaø-na Töû hoûi:
- Ñieàu naøy ñöôïc Ñöùc Phaät cheá caám ôû ñaâu?
- Taïi nöôùc Caâu-thieåm-di. Vì Tröôûng laõo Tyø-kheo Sa-giaø-ñaø265 neân Phaät ñaõ cheá caám.
Giaø-na Töû laïi hoûi:

- Baïch Ñaïi ñöùc Tröôûng laõo, ñöôïc pheùp caát chöùa toïa cuï khoâng caét roïc hay khoâng?

266

Ly-baø-ña noùi: - Khoâng ñöôïc caát chöùa nhö vaäy. Giaø-na töû hoûi: - Ñieàu naøy Ñöùc Phaät cheá caám taïi choã naøo? - Taïi nöôùc Xaù-veä. Vì Nhoùm saùu Tyø-kheo neân cheá caám. Giaø-na Töû laïi hoûi: - Baïch Ñaïi ñöùc Tröôûng laõo, ñöôïc pheùp nhaän vaøng baïc267 hay khoâng? Ly-baø-ña noùi: - Khoâng ñöôïc thoï nhaän nhö vaäy. Giaø-na Töû hoûi: - Ñieàu naøy ñöôïc Ñöùc Phaät cheá caám ôû ñaâu? - Taïi thaønh Vöông-xaù, vì Baït-nan-ñaø Thích Töû neân ñaõ cheá caám. Giaø-na töû thöa: - Baïch Ñaïi ñöùc Tröôûng laõo, taïi Tyø-xaù-ly, Tyø-kheo Baø-xaø Töû thi haønh möôøi ñieàu naøy maø noùi laø nhö phaùp thanh tònh, laø Phaät cho pheùp. Ngaøy boá-taùt hoï khuyeán khích ñaøn-vieät cuùng döôøng vaøng baïc cho chuùng Taêng, roài sai ngöôøi phaân chia. Ly-baø-ña noùi: - Thaày ñöøng noùi vôùi ngöôøi khaùc. - Taïi sao vaäy? - Sôï caùc Tyø-kheo choã hieåu bieát khoâng ñoàng nhau, ñöa ñeán Tyøkheo khoâng hoøa hôïp. Tyø-kheo, Thaày coù theå ñeán trong nuùi A-vu-haèng haø,268 nôi ñoù coù Tyø-kheo Tam-phuø-ñaø269 laø ñoàng Hoaø thöôïng vôùi toâi,

265. Xem Phaàn I, Ch. v Ba-daät-ñeà 51. 266. Baát caùt tieät toïa cuï . Nguõ phaàn >0 (T22n1421 tr.192b01): laøm toïa cuï tuyø yù lôùn nhoû. Pali: adasaka nisīdana, toïa cuï khoâng laøm vieàn. 267. Pali: kappati jātarūparajam. Nhö Töù phaàn. 268. A-vu-haèng haø sôn . Pali: Ahogangā, teân moät ngoïn nuùi ôû Baéc AÁn, naèm beân thöôïng löu soâng Haèng (uddham Gangāya). 269. Tam-phuø-ñaø . Pali: Sambhūta.

cuøng vôùi saùu möôi Tyø-kheo Ba-la-ly Töû270 chung soáng. Caùc vò aáy ñeàu laø nhöõng ngöôøi duõng maõnh tinh taán, khoâng heà coù söï sôï seät. Thaày ñem nhaân duyeân aáy trình baøy ñaày ñuû vôùi caùc vò aáy ñoù, roài cuøng heïn ñeán beân bôø soâng Baø-kha, toâi cuõng seõ ñeán ñoù. Khi aáy Tyø-kheo Da-xaù Giaø-na Töû lieàn ñeán nuùi kia, choã ôû cuûa Tam-phuø-ñaø vaø ñem nhaân duyeân aáy trình baøy ñaày ñuû vôùi caùc vò aáy, vaø heïn ñeán bôø soâng Baø-kha, seõ gaëp Ñaïi ñöùc Ly-baø-ña cuõng ñeán ñoù. Baáy giôø, Tyø-kheo Baø-xaø Töû ôû Tyø-xaù-ly nghe Tyø-kheo Da-xaù Giaø- na Töû ñi caùc nôi tìm trôï baïn, lieàn ñem chieác y toát nhaát ôû Tyø-xaù-ly ñeán choã ngöôøi ñeä töû cuûa Ly-baø-ña noùi: - Toâi ñem chieác y toát nhaát naøy ñeán ñaây ñeå cuùng cho Ñaïi ñöùc Ly- baø-ña. Nhöng thoâi, nay khoâng cuùng nöõa maø xin cuùng cho Thaày. Thaày nhaän cho. Vò ñeä töû cuûa Ly-baø-ña noùi: - Thoâi! thoâi! Toâi khoâng nhaän. Tyø-kheo Baø-xaø Töû aân caàn khuyeân, coù taùnh caùch baét eùp khieán cho vò kia nhaän. Khi vò kia nhaän roài Baø-xaø Töû noùi: - Thöa Tröôûng laõo, Tyø-kheo hai nöôùc Ba-di-na271 vaø Ba-leâ272 cuøng nhau tranh caõi. Ñöùc Theá Toân xuaát theá taïi Ba-di-na. Laønh thay! Tröôûng laõo baïch giuøm toâi leân Ñaïi ñöùc Thöôïng toïa raèng, “Tyø-kheo hai nöôùc Ba- di-na vaø Ba-leâ cuøng nhau tranh caõi. Ñöùc Theá Toân xuaát theá taïi Ba-di-na. Laønh thay! Ñaïi ñöùc haõy trôï Tyø-kheo Ba-di-na. Vò kia lieàn traû lôøi: - Ñaïi ñöùc Tröôûng laõo Ly-baø-ña

ñöôïc nhieàu ngöôøi toân kính. Toâi khoâng daùm thöa. Vò kia bò cöôõng böùc quaù, lieàn ñeán choã Ly-baø-ña baïch: - Kính baïch Ñaïi ñöùc, Tyø-kheo hai nöôùc Ba-di-na vaø Ba-leâ cuøng nhau tranh caõi. Ñöùc Theá Toân xuaát theá taïi Ba-di-na. Nguyeän xin Ñaïi ñöùc haõy trôï Tyø-kheo Ba-di-na. Ly-baø-ña lieàn traû lôøi: - Ngöôi ngu si, muoán keùo ta vaøo trong boä chuùng baát tònh chaêng? Ngöôi haõy ñi! Ta khoâng caàn ngöôi. Vò kia bò ñuoåi roài lieàn ñeán Tyø-xaù-ly, choã Tyø-kheo Baø-xaø Töû thöa:

270. Ba-la-ly Töû . Pali: Pātheyyakā (Pāveyyakā), caùc Tyø-kheo ngöôøi Paâva (Baø-ba hay Ba-hoøa, xem treân), moät thuû phuû cuûa ngöôøi Vajjī. Trong keát taäp naøy, hoï ñöùng veà phía Re- vata. Hoï ñöôïc goïi laø nhöõng ngöôøi phöông Taây. 271. Ba-di-na . Pācinakā, caùc Tyø-kheo phöông Ñoâng, nhöng ngöôøi uûng hoäi 10 ñieåm cuûa Vajjiputtaka. 272. Ba-leâ .Treân kia phieân aâm laø Pa-la-ly Töû; xem cht. 26.

1>6 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

- Tröôûng laõo, tröôùc ñaây toâi noùi vôùi Thaày, Ñaïi ñöùc Ly-baø-ña ñöôïc nhieàu ngöôøi toân kính. Toâi khoâng daùm noùi. Nay toâi bò khieån traùch. Vò kia hoûi, bò khieån traùch theá naøo? - Ngaøi khieån traùch, ñuoåi toâi ñi. Vò kia laïi hoûi: - Thaày bao nhieâu haï? - Toâi möôøi hai haï. - Thaày ñaõ möôøi hai haï maø coøn sôï bò ñuoåi hay sao? - Ngaøi aáy khoâng chòu toâi laøm thò giaû, laøm sao khoâng sôï? Baáy giôø, Ly-baø-ña cuøng caùc Tyø-kheo noùi: - Nay chuùng ta haõy ñeán ngay choã ñaõ phaùt sinh traùnh söï. Caùc vò aáy ñi baèng thuyeàn theo soâng Haèng ñeán ñoù. Gaëp luùc trôøi noùng, meät moûi, neân gheù thuyeàn vaøo bôø ñeå nghæ khoûe nôi boùng maùt. Luùc aáy, taïi thoân Baø-söu27> coù Tröôûng laõo ñang treân ñöôøng ñi, suy nghó: Trong vieäc tranh caõi naøy, nay ta neân xem xeùt Tu-ña-la, Tyø-ni ñeå bieát ai laø phaùp ngöõ, ai laø phi phaùp ngöõ. Vò kia lieàn xem xeùt Tu-ña-la, Tyø- ni; nghieäm xeùt Phaùp Luaät, neân bieát Tyø-kheo nöôùc Ba-leâ laø phaùp ngöõ; Tyø-kheo böôùc Ba-di-na laø phi phaùp ngöõ. Baáy giôø, coù vò trôøi khoâng hieän hình, khen ngôïi: - Laønh thay, thieän nam töû, nhö ngöôøi quan saùt bieát Tyø-kheo Ba-leâ laø nhö phaùp ngöõ, Tyø-kheo Ba-di-na laø phi phaùp ngöõ. Baáy giôø, caùc Tröôûng laõo lieàn cuøng nhau ñeán Tyø-xaù-ly. Taïi Tyø-xaù- ly coù Tröôûng laõo laø Nhöùt Thieát Khöù274 laø baäc toái thöôïng toïa trong Dieâm- phuø-ñeà. Khi aáy, Tam-phuø-ñaø noùi vôùi Ly-baø-ña: - Nay, ta neân ñeán trong thaát thöôïng toïa Nhaát Thieát Khöù nghæ ñeâm, ñeå noùi vieäc naøy cho Thöông toïa nghe. Hai ngöôøi cuøng ñeán ñoù. Ban ñeâm Tröôûng laõo Nhaát Thieát Khöù toïa thieàn tö duy ñaõ traûi qua moät thôøi gian laâu, Ly-baø-ña suy nghó: Thöôïng toïa naøy, tuoåi ñaõ giaø, khí löïc suy yeáu, maø coøn toïa thieàn laâu theá naøy huoáng laø ta, taïi sao khoâng ngoài nhö vaäy? Ly-baø-ña lieàn cuõng ngoài tö duy trong moät thôøi gian laâu. Tröôûng laõo Nhaát Thieát Khöù laïi nghó: Tyø-kheo khaùch naøy ñi ñöôøng xa moûi meät coøn toïa thieàn tö duy nhö theá naøy, huoáng laø ta maø khoâng ngoài laâu. Vì vaäy Tröôûng laõo kia laïi ngoài tö duy moät thôøi gian laâu nöõa. Khi trôøi ñaõ saùng haún, Tröôûng laõo Nhaát Thieát Khöù noùi vôùi Ly- baø-ña:

27>. Baø-söu thoân . Pali: Sahajāti, teân moät thò traán, choã cuûa Saâ#ha. Nguõ phaàn >0: Sa-lan . 274. Nhaát Thieát Khöù . Pali: Sabbakāmi.

SOÁ 1428 -

1>8 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

ñeä töù Thöôïng toïa. Toân giaû A-nan laø Hoøa thöôïng cuûa caùc vò aáy ñoù. Tröôûng laõo Nhaát Thieát Khöù laø ngöôøi hieåu bieát Taêng söï, neân baáy giôø Thöôïng toïa lieàn taùc baïch: - Ñaïi ñöùc Taêng, xin laéng nghe! Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän, nay Taêng luaän Phaùp Tyø ni. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Khi aáy, Tyø-kheo Ba-di-na noùi Tyø-kheo Ba Leâ: - Caùc Thaày coù theå môøi ngöôøi bình ñaùng.275 Tyø-kheo Ba Leâ lieàn noùi: - Thöôïng toïa Nhaát Thieát Khöù, Ly-baø-ña, Da-xaù, Toâ-maïn-na276 laø ngöôøi bình ñaùng cuûa chuùng toâi. Tyø-kheo Ba-leâ noùi vôùi Tyø-kheo Ba-di-na: - Caùc Thaày cuõng neân môøi ngöôøi bình ñaùng. Tyø-kheo kia lieàn noùi: - Tröôûng laõo Tam-phuø-ñaø, Ba-söu Thoân, Tröôûng laõo Sa-löu,277 Baát-xaø-toâ-ma278 laø ngöôøi bình ñaùng cuûa chuùng toâi. Trong soá ñoù coù Tyø-kheo A-di-ñaàu279 coù khaû naêng laøm ngöôøi khuyeán hoaù.280 Caùc Tyø-kheo kia noùi: - Neân ghi teân Tyø-kheo naøy vaøo trong tuùc soá. Taïi sao vaäy? ÔÛ taïi choã naøy, vò kia khuyeán hoùa cho chuùng ta. Do vaäy, vò kia ñöôïc ghi vaøo tuùc soá. Caùc Thöôïng toïa lieàn nghó: Neáu chuùng ta hoûi söï vieäc naøy ôû trong chuùng thì sôï sinh ra traùnh söï khaùc, khoâng bieát ai noùi ñuùng, ai noùi sai. Nay, chuùng ta neân löïa choïn, roài bình luaän nôi choã rieâng bieät. Roài caùc Tröôûng laõo laïi nghó, - Chuùng ta neân bình luaän söï vieäc nôi naøo cho thích hôïp? Beøn noùi, - Trong röøng Baø-leâ281. Baáy giôø, Tröôûng laõo Nhaát Thieát Khöù lieàn taùc baïch: - Ñaïi ñöùc Taêng, xin laéng nghe! Ñaây laø Tyø-kheo ñaõ ñöôïc Taêng cöû. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän trong röøng Baø- leâ, luaän Phaùp Tyø ni. Caùc Tyø-kheo khaùc khoâng ñöôïc coù maët. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Taùc baïch nhö vaäy roài neân yeát-ma, sai hai, ba Tyø-kheo laáy duïc cuûa 275. Bình ñaùng nhaân . Nguõ phaàn (T22n1421 tr.19>c21): ñoaùn söï chuû . Pali: ubbāhikāya, boái thaåm ñoaøn. 276. Toâ-maïn-na . Pali: Sumana. 277. Sa-löu . Pali: Sānha. Töùc treân kia noùi Tröôûng laõo ngöôøi Baø-söu thoân. 278. Baát-xaø-toâ-ma . Pali: Khujjasobhita. 279. A-di-ñaàu . Pali: Ajita, baáy giôø môùi 10 haï, nhöng ñöôïc tham döï, laøm ngöôøi phu toøa (āsana-pañña-paka)saép choã cho boài thaåm ñoaøn. 280. Khuyeán hoa . Nguõ phaân: Phu toøa . Pali: āsana-pañña-paka, xem cht. >5 treân. 281. Baø-leâ laâm . Pali: Vālikārāma, Taêng vieän Vālika ở Vesāli.

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 1>9

caùc Tyø-kheo khaùc ñeán trong röøng Baø-leâ. Khi aáy, Thöôïng toïa Nhaát Thieát Khöù duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Tyø-kheo Taêng. Caùc Thöôïng toïa ñeàu taäp hôïp. Thöôïng toïa Nhaát Thieát Khöù lieàn taùc baïch: - Ñaïi ñöùc Taêng, xin laéng nghe! Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän, nay Taêng luaän Phaùp Tyø ni. Ñaây laø lôøi taùc baïch Khi aáy, Ly-baø-ña lieàn taùc

baïch: - Ñaïi ñöùc Taêng, xin laéng nghe! Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän, nay Taêng hoûi Thöôïng toïa Nhaát Thieát Khöù Phaùp Tyø ni. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Thöôïng toïa Nhaát Thieát Khöù laïi lieàn taùc baïch: - Ñaïi ñöùc Taêng, xin laéng nghe! Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän, nay Taêng khieán Ly-baø-ña hoûi, toâi traû lôøi Phaùp Tyø ni. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ly-baø-ña hoûi: - Thöa Ñaïi ñöùc Thöôïng toïa, ñöôïc duøng hai ngoùn tay tònh hay khoâng? Vò ñöôïc hoûi lieàn hoûi laïi: - Hai ngoùn tay tònh laø theá naøo? - Thöa ñaïi Tröôûng laõo, aên ñuû roài, xaû oai nghi, ñöôïc duøng hai ngoùn tay laáy thöùc aên ñeå aên? Vò ñöôïc hoûi traû lôøi: - Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. - Ñieàu naøy ñöôïc Ñöùc Phaät cheá caám ôû ñaâu? - Taïi nöôùc Xaù-veä. Vì coù vò khoâng taùc phaùp dö thöïc maø aên, cho neân Phaät ñaõ cheá caám. Ñaây laø vieäc thöù nhaát phi phaùp, phi tyø ni, phi lôøi Phaät daïy. Sau khi ñoàng thuaän nôi choã rieâng roài, lieàn boû xuoáng moät xaù-la. Kieåm xeùt nhö vaäy töøng vieäc moät, cho ñeán vieäc thöù möôøi, taát caû ñeàu laø phi phaùp, phi tyø-ni, phi lôøi Phaät daïy. Cöù moät vieäc nhö vaäy laø boû xuoáng moät xaù-la. Roài caùc Tröôûng laõo kia noùi nhö vaày: - Nay chuùng ta ñaõ ñoàng thuaän nôi choã rieâng bieät möôøi vieäc naøy roài, baây giôø chuùng ta ôû giöõa Taêng kieåm nghieäm nhö vaäy. Vì sao? Ñeå moïi ngöôøi ñeàu ñöôïc bieát. Caùc Tröôûng laõo ñeàu ñeán Tyø-xaù-ly. Thöôïng toïa Nhaát Thieát Khöù taäp hôïp Tyø-kheo Taêng roài taùc baïch: - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän, nay Taêng luaän Phaùp Tyø ni. Ñaây laø lôøi taùc baïch.

5>1 BOÄ LUAÄT TAÄP 4 0 Tröôûng laõo Ly-baø-ña lieàn taùc baïch: - Ñaïi ñöùc Taêng, xin laéng nghe! Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän, nay Taêng hoûi Thöôïng toïa Nhaát Thieát Khöù phaùp naøy. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Khi aáy, thöôïng toïa Nhaát Thieát Khöù lieàn taùc baïch: - Ñaïi ñöùc Taêng, xin laéng nghe! Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän, nay Taêng khieán Ly-baø-ña hoûi Phaùp Tyø ni, toâi traû lôøi. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ly-baø-ña lieàn hoûi: - Baïch Ñaïi ñöùc Tröôûng laõo, duøng hai ngoùn tay, tònh hay khoâng? Nhaát Thieát Khöù hoûi laïi: - Hai ngoùn tay tònh, laø theá naøo? - Thöa Ñaïi ñöùc Tröôûng laõo, aên ñuû roài, xaû oai nghi, khoâng laøm phaùp dö thöïc, duøng hai ngoùn tay laáy thöùc aên ñeå aên. Thöông toïa Nhaát Thieát Khöù noùi: - Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. - Ñieàu naøy ñöôïc Ñöùc Phaät cheá caám ôû ñaâu? - Taïi nöôùc Xaù-veä. Nhaân coù vò khoâng laøm phaùp dö thöïc maø aên neân Phaät ñaõ cheá caám. Ñaây laø vieäc thöù nhaát phi phaùp, phi tyø-ni, phi lôøi Phaät daïy. Kieåm nghieäm giöõa Taêng xong, boû xuoáng moät xaù-la. Nhö vaäy tuaàn töï kieåm xeùt cho ñeán vieäc thöù möôøi, taát caû ñeàu phi phaùp, phi tyø-ni, phi lôøi Phaät daïy . Moãi vieäc kieåm nghieäm giöõa Taêng xong, ñeàu boû xuoáng moät xaù-la. Taïi Tyø-xaù-ly, baûy traêm vò A-la-haùn taäp hôïp ñeå luaän Phaùp Tyø-ni, cho neân goïi laø - Thaát baùch taäp Phaùp Tyø ni.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.